

Sygn. akt *IV Ka 941/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Włodzimierz Hilla (sprawozdawca)

Sędziowie SO Adam Sygit

SO Piotr Kupcewicz

Protokolant Mateusz Pokora

przy udziale Antoniny Kasprowicz-Czerwińskiej - prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 12 stycznia 2015 r.

sprawy **P. W.** s. J. i H. ur. (...) w B.

oskarżonego z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 1 sierpnia 2014 roku - sygn. akt III K 721/12

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. K. – Kancelaria Adwokacka w B. kwotę 619,92 (sześćset dziewiętnaście 92/100) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym; zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

IV Ka 941/14

UZASADNIENIE

P. W. pozostawał pod zarzutami polegającymi na tym, że:

I. 7 maja 2012 r. w B. w autobusie komunikacji publicznej linii (...) działając wspólnie i w porozumieniu, publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, używając przemocy polegającej na biciu K. J. po twarzy, nogach i brzuchu, usiłowali zabrać w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie ok. 25 zł i telefon komórkowy marki (...) o wartości 1.000 zł, jednakże nie osiągnęli zamierzonego celu z uwagi na udzielenie pomocy pokrzywdzonemu przez pasażerów autobusu,

tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

II. 22 maja 2012 r. w B. przy ul. (...), działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, poprzez podpalenia zniszczył: przenośną kabinę sanitarną T. F. działając na szkodę (...) (...) Sp. z (...). w kwocie 2.500 zł, uszkodził stojący obok samochód osobowy marki F. (...) nr rej. (...) poprzez spalenie powłoki

malarskiej na długości 1ewj części pokrywy komory silnikowej - do szerokości 40 cm, spalenie powłoki malarskiej na powierzchni przedniego poszycia bocznego lewego z wypaleniem ogumienia koła przedniego lewego oraz lewą część szyby przedniej oraz reflektor lewy z lewą częścią zderzaka przedniego, a także komorę silnikową na szkodę H. R. w kwocie 4.000 zł, uszkodził garaż blaszany oraz uczynił niezdatnymi do użytku znajdujące się wewnątrz materiały budowlane i sprzęt budowlany na szkodę J. N. w kwocie 11.843,61 zł i doprowadził do pęknięcia w wyniku naprężeń termicznych szyby o wymiarach 142 x 53 cm w prawym skrzydle okna mieszkania nr (...) znajdującego się na parterze bloku na szkodę T. K. i (...) S.A. w kwocie 252,22 zł, powodując szkody w łącznej kwocie 18.595,83 zł,

tj. o przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

III. 22 maja 2012 r. w B. przy ul. (...), działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, poprzez podpalenie zniszczył dwa pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, czym działał na szkodę Miasta B. w kwocie 3.080,82 zł,

tj. o przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wyrokiem z 1 sierpnia 2014 r. (sygn. akt III K 721/14) orzekł, że:

1. uznano oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu wyżej w punkcie I., z tym ustaleniem, że dokonał go wspólnie i w porozumieniu z drugą ustaloną osobą i wyczerpał nim znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 14 § 1 k.k. i art. 57a § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k., skazano go na karę 3 lat pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzeczono od oskarżonego napiwkę w kwocie 500 zł na rzecz pokrzywdzonego K. J.;

3. uznano oskarżonego za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w punktach II. i III, z tym ustaleniem, że czynem II. wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 288 §1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., czynem III. znamiona przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i dopuścił się ich w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 91 § 1 k.k. i art. 57a § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k., skazano go na karę roku pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w miejsce orzeczonych wyżej kar jednostkowych pozbawienia wolności wymierzono mu karę łączną 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

5. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do zapłacenia kwot: 2.500 zł na rzecz (...) (...) Sp. z o.o. w B., 4.000 zł na rzecz H. R., 11.843,61 zł na rzecz J. N., 252,22 zł na rzecz (...) S.A. w B. oraz 3.080,82 zł na rzecz Miasta B. tytułem naprawienia szkody.

6. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. orzeczono w przedmiocie dowodu rzeczowego.

Niniejszy wyrok zawiera nadto rozstrzygnięcia odnośnie kosztów obrony z urzędu, a także kosztów sądowych w sprawie.

Powyższy wyrok został zaskarżony w trybie apelacji przez obrońcę oskarżonego w zakresie rozstrzygnięcia o karze.

Apelująca, powołując się na podstawę odwoławczą określoną w art. 438 pkt 4 k.p.k., wyrokowi temu zarzuciła wymierzenie oskarżonemu „rażąco niewspółmiernej kary w stosunku do popełnienia zarzucanych czynów”, domagając się obniżenia wymierzonych mu kar jednostkowych pozbawienia wolności, a także orzeczenia łagodniejszej kary łącznej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jawiła się jako oczywiście bezzasadna w rozumieniu treści przepisu art. 457 § 2 k.p.k., wobec czego zaskarżony wyrok podlegał utrzymaniu w mocy.

Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe w sprawie, dokonując następnie z należytą starannością należytej oceny całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, z których to dowodów wyprowadził prawidłowe, logiczne wnioski odnośnie sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu. Rozważania sądu rejonowego znalazły swe odbicie w logicznych i przekonujących wywodach zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w pełni podziela zawartą tamże argumentację, nie dostrzegając zatem konieczności ponownego jej przytaczania.

Odnosząc się natomiast bezpośrednio do zarzutu apelacyjnego oskarżyciela publicznego należy stwierdzić co następuje:

Zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut z kategorii ocen, można podnosić w sposób zasadny w sytuacji, kiedy wymierzona kara, jakkolwiek mieszcząca się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy. Innymi słowy, zarzut taki można podnosić, gdy w odczuciu społecznym kara taka byłaby karą niesprawiedliwą. Zatem, „rażąca niewspółmierność kary” o jakiej traktuje treść art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną, a tą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art. 53 k.k. oraz zasad wymiaru kary ukształtowanych praktyką orzecniczą. Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę w ocenach wymiaru kary, ale różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną można by nazwać, także w potocznym znaczeniu tego słowa, „rażąco niewspółmierną”, to jest w stopniu niedającym się zaakceptować.

Rażąca niewspółmierność kary zachodzi również wówczas, kiedy kara za przypisane przestępstwo nie uwzględnia należyte stopnia jego społecznej szkodliwości oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma ona osiągnąć wobec skazanego. Oczywistym przy tym pozostaje, iż w każdym wypadku Sąd winien baczyć, aby całokształt represji karnej nie przekraczał stopnia winy, tzn. aby nie wymierzono kary ponad winę sprawcy, chociażby przemawiały za tym potrzeby prewencji indywidualnej i ogólnej. Art. 53 § 1 k.k. wprowadził bowiem nową, wcześniej nie znaną dyrektywę, którą wyraża zasada winy jako wyznacznik kary sprawiedliwej. Zasada ta w obowiązującym kodeksie karnym spełnia, obok funkcji legitymującej odpowiedzialność karną, drugą istotną funkcję, a mianowicie limitującą karę, wyznaczając górną granicę jej dolegliwości, której sąd nie może przekroczyć, zarówno jeśli chodzi o wybór rodzaju kary, jak i orzeczenie jej wysokości. Innymi słowy, orzeczenie kary ponad rozmiar winy jest niedopuszczalne, choćby przemawiały za tym potrzeby prewencji szczególnej i ogólnej (por. Komentarz do Kodeksu karnego, Część ogólna, pod red. G.Rejman, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 1999).

W przypadku niniejszego rozstrzygnięcia sąd pierwszej instancji, uzasadniając swe stanowisko w przedmiocie rozstrzygnięcia o wysokości orzeczonej wobec oskarżonego kary, tak w zakresie kar jednostkowych, jak i kary łącznej, należyte i trafnie uzasadnił swe stanowisko. Uwzględnił zarówno okoliczności przemawiające na niekorzyść, jak i na korzyść oskarżonego. Miał przy tym na uwadze również tak przedmiotowe, jak i podmiotowe okoliczności czynów, rzutujące na ocenę stopnia ich społecznej szkodliwości, jak i stopień zawinienia sprawcy. Do takiego stanowiska skłaniały także ustalone właściwości i warunki osobiste oskarżonego.

Przypomnienia zatem, za sądem pierwszej instancji, wymaga w szczególności, że mamy do czynienia ze sprawcą działającym w każdym wypadku w warunkach chuligańskich, w stanie nietrzeźwości, co do III. czynu w warunkach art. 12 k.k., będącym przy tym osobą uprzednio karaną sędownie, a fakt odbywania przezeń kar pozbawienia wolności okazał się niewystarczający dla wdrożenia oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego i społecznie akceptowanych reguł i zasad, nie powstrzymując go przed ponownym wejściem w kolizję z prawem i to w tego rodzaju przywołanych okolicznościach.

Apelacja w tej mierze jawi się jako tyleż lakoniczna co polemiczna, a podniesione w niej okoliczności, czy to dotyczące przyznania się wymienionego do zarzucanych mu czynów (co w świetle treści zebranych dowodów ma zgoła marginalne znaczenie), nieutrudnianie postępowania, czy też wyrażenie skruchy, żadną miarą nie były w stanie skutecznie przeciwważyć tym wzmiankowanym okolicznościom, jakie legły u podstaw takiego właśnie ukształtowania rozstrzygnięcia o karze.

W konsekwencji należało uznać, że wyłącznie kara pozbawienia wolności w orzeczonym wymiarze będzie w stanie spełnić względem oskarżonego wszelkie te cele, jakie ustawodawca określił dlań ustawą, a w szczególności treścią przepisu art. 53 k.k.

O kosztach sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym rozstrzygnięto po myśli art. 634 i 624 § 1 k.p.k., uwzględniając aktualną sytuację życiową i materialną oskarżonego, a także treść zapadłego wyroku.